

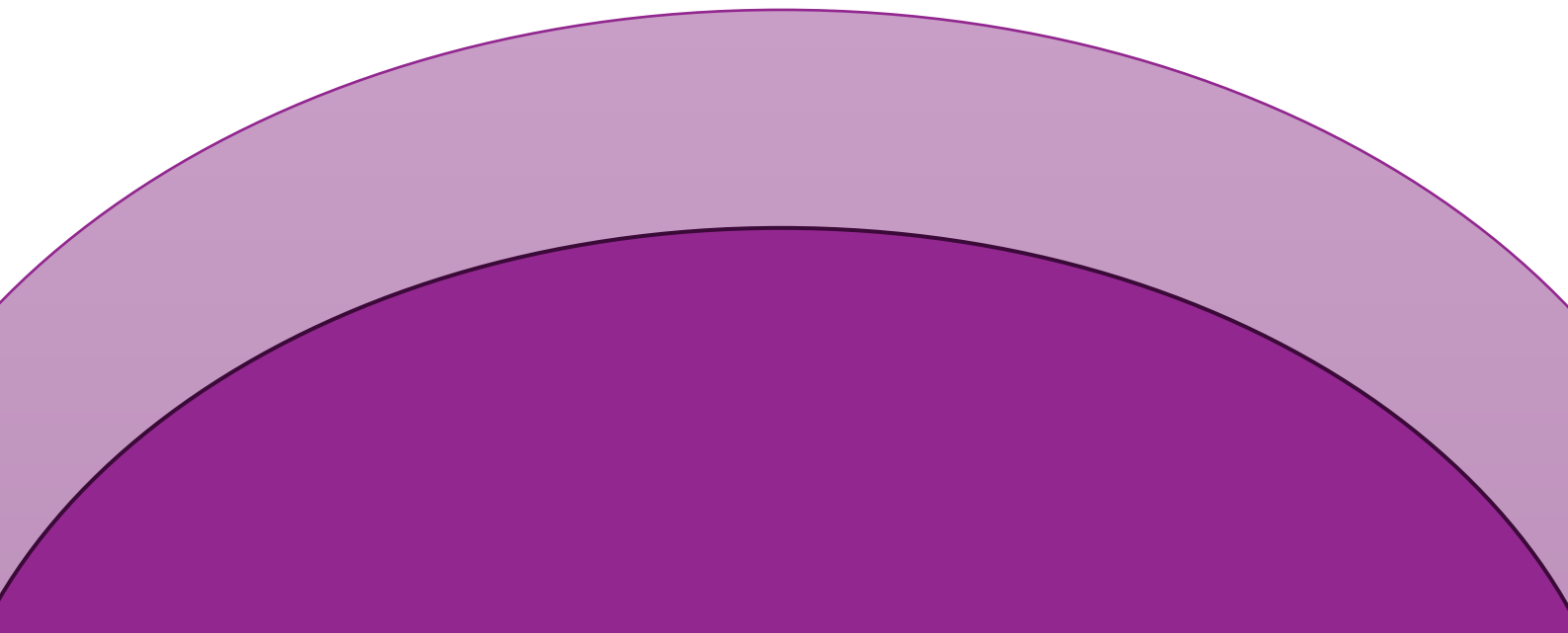
Aandachtspunten voor gelijke kansen voor alle Tilburgers voor de komende bestuursperiode

AAN DE NIEUWE GEMEENTERAAD
VEERLE SLEGERS & LAURENS KLEIJNTJENS | FENIKS

SPOORLAAN 428
5038 CG TILBURG

Aandachtspunten voor gelijke kansen voor alle Tilburgers voor de komende bestuursperiode	2
Wat is Feniks?.....	2
1. Geweld tegen meisjes en vrouwen voorkomen en aandacht voor het welzijn van jongens en jonge mannen.....	4
Oplossingsrichtingen.....	4
2. Economisch genderspecifiek en gendersensitief beleid	5
Oplossingsrichtingen.....	6
3. Ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling.....	6
Oplossingsrichtingen.....	7
4. Gelijke toegang tot rechtshulp.....	7
Oplossingsrichtingen.....	7
5. Zichtbaarheid van de inbreng van vrouwen	8
Oplossingsrichtingen.....	8
Overige aandachtspunten	8
Oplossingsrichtingen.....	9

AANDACHTSPUNTEN VOOR GELIJKE KANSEN VOOR **ALLE TILBURGERS VOOR DE KOMENDE** **BESTUURSPERIODE**

Zeer geachte raadsleden,

U bent nu bijna drie maanden actief als volksvertegenwoordiger. Voor sommigen is dit een vertrouwde rol, voor velen een nieuwe. De stroom aan informatie uit de gemeentelijke organisatie, media en samenleving is groot – en het is een uitdaging om deze te vertalen naar parlementaire actie. Deze brief biedt u hopelijk enkele handvatten, met name op het gebied van gendergelijkheid, sociaal en economisch beleid. Vanuit Emancipatie Expertise Centrum Feniks zien we vijf belangrijke aandachtspunten voor gemeentelijk beleid voor Tilburg de komende vier jaar. Hieronder lichten we die toe, en we stellen concrete oplossingsrichtingen voor.

Allereerst:

Wat is Feniks?

Feniks is het oudste nog bestaande centrum voor vrouwenemancipatie in Nederland, voortgekomen uit de roep van vrouwen in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw voor meer veilige plekken waar vrouwen elkaar kunnen treffen om zichzelf en elkaar te versterken en te ontwikkelen. De activiteiten van Feniks onderscheiden zich grofweg in twee delen:

1. Wij ondersteunen dagelijks vrouwen uit alle Tilburgse bevolkings- en leeftijdsgroepen, vaak in kwetsbare situaties. Bij Feniks kunnen zij een jaartraject volgen met activiteiten, cursussen, coaching, hulp en doorverwijzing (waar mogelijk via warme overdracht). Zo bouwen zij aan zelfvertrouwen, weerbaarheid, zelfredzaamheid en een sociaal netwerk, om (weer) actief en autonoom deel te nemen aan de samenleving. Wij werken daartoe samen in het netwerk Meedoen en Sociale Stijging (MENSS), met o.a. Contour de Twern, MST, Krachtcentrale 013, het RondeTafelHuis, Groeituin 013, Broodje Aap Linke Soep en SK013.

2. Daarnaast is Feniks uitgegroeid tot een breed expertisecentrum op het gebied van diversiteit, inclusie en emancipatie voor vrouwen en andere groepen die te maken hebben met achterstand, uitsluiting of afwijzing. In het bijzonder heeft Feniks voor Nederland unieke essentiële expertise ontwikkeld op mannenemancipatie: Gendergelijkheid is niet mogelijk zonder mannen als bondgenoten. En jongens en mannen hebben zelf ook op allerlei manieren last en nadeel van stereotiepe gendernormen en beperkende rolpatronen.

Vanuit onze Fenikspraktijk zien we de **volgende aandachtspunten** voor de komende bestuursperiode:

1. Geweld tegen meisjes en vrouwen voorkomen en het welzijn van jongens en jonge mannen aandacht geven
2. Economisch genderspecifiek beleid voor economische veerkracht van vrouwen
3. Ruimtelijke ordening voor ruimte en veiligheid voor vrouwen
4. Zichtbaarheid van de inbreng van vrouwen
5. Gelijke toegang tot rechtshulp

Twee aanvullende overkoepelende aandachtspunten:

- Inclusie voor alle groepen Tilburgers
- Structurele steun voor kleinere, al dan niet informele ondersteuningsorganisaties

Toelichting:

1. GEWELD TEGEN MEISJES EN VROUWEN VOORKOMEN EN AANDACHT VOOR HET WELZIJN VAN JONGENS EN JONGE MANNEN

Femicide en geweld tegen meisjes en vrouwen nemen in 2026 toe, ondanks groeiende aandacht. Feit is dat meisjes en vrouwen overal onveilig zijn, maar het meest in eigen huiselijke kring door partner, ex-partner of andere bekende mannen. Ook in de digitale wereld zijn vrouwen en meisjes vogelvrij. Techbedrijven en hun sociale media faciliteren ongelijkwaardigheid, uitsluiting, agressie en geweld. Steeds meer jongens en mannen raken beïnvloed door stereotypische ideeën over sekse en gender, wat zowel problematisch uitpakt voor zowel mannen als vrouwen. Woningnood dwingt veel vrouwen en hun kinderen om bij een dwingende en/of gewelddadige partner te blijven.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

- Bouw sneller voldoende betaalbare woningen voor vrouwen en kinderen in gevaar.
- Regel dat plegers van huiselijk geweld de woning verlaten, niet de slachtoffers.
- Ontwikkel een adequaat aanbod voor plegers om recidive te voorkomen.
- Creëer voldoende en veilige opvang en ondersteuning voor vrouwelijke arbeidsmigranten die dakloos raken na beëindiging van hun contract (vaak omdat de werkgever ook de huisbaas is).
- Feniks biedt evidence-based programma's zoals Mans Genoeg en Lefgozers, in samenwerking met Emancipator en Rutgers. Daarmee trainen we oa. Jeugd-, welzijns- en zorgprofessionals in het voeren van effectieve gesprekken met jongens en jonge mannen over positieve alternatieven voor contraproductief handelen. We trainen ook de studentmentoren van de Topweek en besturen van studentenverenigingen in inclusie en veiligheid voor iedereen. En we nemen organisaties, bedrijven en het publiek mee in de analyses en mogelijke praktische interventies voor gendersensitief handelen.

Inspiratie:

* *Verdrag van Istanbul (Raad van Europa)* <https://nl.wikipedia.org/wiki/Istanbul-Convention> en <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention>

* Soroptimisten voor het Verdrag van Istanbul <https://www.soroptimist.nl/amsterdam-zuid-amstelveen/projects-local/soroptimisten-voor-het-verdr1ag-van-istanbul/>

* Studentenpact Regeringscommissaris Grensoverschrijdend gedrag <https://www.studentenpact.nl/> en <https://www.rcgog.nl/>

* Lefgozers <https://rutgers.nl/stories/laurens-37-jongens-gender-gerelateerd-geweld/>

2. ECONOMISCH GENDERSPECIFIEK EN GENDERSENSITIEF BELEID

Vrouwen zijn de kanarie in de kolenmijn: Als het slecht gaat met vrouwen (door geweld, economische achterstand, medische issues), gaat het ook slecht met hun kinderen en omgeving. Andersom geldt: als vrouwen floreren, profiteert de hele samenleving.

Armoede heeft een vrouwen naam: 84% van de alleenstaande ouders in de bijstand is vrouw. Onbetaald zorgwerk (opvoeding, mantelzorg, vrijwilligerswerk) wordt nog steeds niet gewaardeerd of betaald. Veel meer vrouwen dan mannen werken parttime, omdat werk in sectoren waar traditioneel vooral mannen werken veel beter wordt betaald dan werk in de traditionele "vrouwensectoren" zoals zorg en dienstverlening. Daardoor zijn veel meer vrouwen dan mannen economisch afhankelijk en financieel niet zelfstandig, en bouwen ze ook nog eens gemiddeld 40% minder pensioen op.

Bovendien doen vrouwen nog steeds het leeuwendeel van opvoeding, huishouden en gezinsmanagement. De overbelasting van vrouwen leidt tot veel gezondheidsproblemen terwijl de man nog steeds vooral de standaard is in medisch onderzoek en medische zorg dus te vaak de plank mislaat bij vrouwen.

- **Gendertoets:** Alle gemeentelijk beleid op economie en arbeidsmarkt moet worden getoetst op genderspecifieke effecten en gevolgen.
- Economische veerkracht: Feniks is kernpartner in het landelijk onderzoek Economische Veerkracht voor Vrouwen van Utrecht University, TNO en het Verwey-Jonker instituut naar belemmeringen voor economische zelfstandigheid van vrouwen. **De komende twee jaar willen we, samen met lokale Tilburgse bedrijven en partners, een x aantal alleenstaande moeders in de bijstand helpen naar een passende baan met leefbaar inkomen.**
- Ondersteun en stimuleer werkgevers bij het creëren van passende banen met een leefbaar inkomen voor bijvoorbeeld alleenstaande moeders in de bijstand en andere economisch kwetsbare vrouwen.
- **Regel voldoende betaalbare en nabije kinderopvangplaatsen** voor alleenstaande moeders in de bijstand en andere vrouwen zonder steunnetwerk of in preciaire situaties.

3. RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE ONTWIKKELING

Veilige openbare ruimtes en gendersensitieve stedelijke ontwikkeling. De gemeente Tilburg kent nog veel te veel onveilige plekken en ruimtes die geen rekening houden met de specifieke noden en behoeften van vrouwen, zowel binnen als buiten. Na twintig jaar parlementaire en andere actie is er nog steeds te weinig structurele en gratis toegang tot genderneutrale toiletten.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

- **Gendertoets:** Alle bouwplannen en projectontwikkeling moeten getoetst worden op genderinclusiviteit.
- **Voldoende, gratis en veilige openbare wc's** voor vrouwen, mensen die vaker en sneller een wc nodig hebben en iedereen die geen man is.
- Feniks biedt praktische **sessies omstander-interventie** (bv. bij Poppodium 013 en Roadburn).

4. GELIJKE TOEGANG TOT RECHTSHULP

Vrouwen in kwetsbare situaties ervaren in alle rechtsgebieden meer drempels dan mannen (door gendergerelateerde complexe vragen, financiële afhankelijkheid, culturele barrières en institutionele rechtsongelijkheid).

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Feniks en de Rechtswinkel Tilburg werken aan een **sociale rechtshulpvoorziening voor vrouwen**, geïnspireerd op vrouwenrechtswinkels in Amsterdam, Nijmegen, Maastricht, Utrecht en Leiden. Wij worden hierin bijgestaan door de adviseur die vanuit de UVA Law School en het Clara Wichmann instituut betrokken was bij de oprichting van de vrouwenrechtswinkels in Amsterdam, Leiden en Utrecht. Via haar staan we ook in contact met de landelijk kwartiermaker sociale rechtshulp en met het ministerie van Justitie.

5. ZICHTBAARHEID VAN DE INBRENG VAN VROUWEN

Straatnamen, kunstwerken en gedenkplaten tonen nog steeds vooral hoogopgeleide witte mannen. Ze doen daarmee geen recht aan de inbreng en invloed van vrouwen op heden en verleden van Tilburg. En meisjes en vrouwen kunnen zich niet herkennen en voelen zich te weinig gezien, erkend en vertegenwoordigd.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Meer straatnamen, kunstwerken en gedenkplaten van, door en over vrouwen

Inspiratie:

Documentaire Sterke Tilburgse Vrouwen in de Wederopbouw

Regionaal Archief

Actie Tilburgse Walk of Fame (<https://www.bd.nl/cultuur/deze-drie-vrouwen-hebben-een-tegel-gekregen-op-de-tilburgse-walk-of-fame~a575a01c/>)

OVERIGE AANDACHTSPUNTEN

- **Inclusie voor alle groepen Tilburgers:** Naast vrouwen dus ook mensen met een bi-culturele of een niet-Nederlandse achtergrond (zowel internationals die nog niet zo lang in Tilburg zijn, bijvoorbeeld als student of professional en hier willen wonen en werken, als mensen die al langer Tilburger zijn), LHBTQIA+-personen, neurodiverse mensen, ouderen en mensen met een beperking. Tilburg als sociale stad: In navolging van koning Willem II ademt iedereen vrij en hoort elk mens erbij.
- **Structurele steun voor maatschappelijke, al dan niet minder formele organisaties** die door preventie of laagdrempelige vroegtijdige toegang tot zorg- en hulpverlening voorkomen dat mensen met een structurele ondersteuningsbehoefte verder terugvallen en daarna een beroep moeten doen op zwaardere institutionele voorzieningen of helemaal uit beeld verdwijnen en wegwijnen.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

- Feniks werkt samen met o.a. het COC en andere organisaties zoals Gedeeld Verleden Gezamenlijke Toekomst, antiracismegroepen en de Dolle Mina's. We willen er zijn voor élke Tilburger en elke gast: Doel: Eenheid in verscheidenheid en saamhorigheid bevorderen. We hebben elkaar hard nodig.
- Discriminatie op de woning- en arbeidsmarkt actief bestrijden, inclusief voor studentenwoningen en stages.
- Meer ontmoetingsplekken creëren en taaldrempels verlagen.
- Structurele meerjarige steun voor maatschappelijke organisaties

Tot slot: Doet u mee?

Feniks organiseert laagdrempelige bijeenkomsten, zoals De Politieke Theekamer, waar vrouwelijke (en enkele mannelijke) raadsleden in gesprek gaan met Tilburgse vrouwen die politiek ingewikkeld vinden. Zo geven we vrouwen een stem. Maar we organiseren ook Politieke Theekamers voor andere Tilburgers van wie de stem niet vanzelfsprekend wordt gehoord.

Uitnodiging: U mag binnenkort twee uitnodigingen verwachten: Eentje voor een Politieke Theekamer en eentje voor een kijkje bij Feniks aan de Spoorlaan. Inclusief koffie en thee en wat lekkers.

Dank voor uw aandacht en een welgemeende succeswens voor uw raadslidmaatschap,

Veerle Slegers
Directeur

Laurens Kleijntjens
Coördinator Mans Genoeg

Vragen of opmerkingen? Neem gerust contact op:

- Tel. 0135421896
- info@feniks.nl